

NOTAT

Grund- og nærhedsnotat om rådshenstilling om en tilstrækkelig minimumsindkomst, som sikrer aktiv inklusion

2. september 2022

J.nr. 2022 - 3056

CAJ

Ebbe Vedel Thisted

KOM-nr. (2022) 490 final

Nyt notat

1. Resumé

Kommissionen har ved COM (2022) 490 af 28. september 2022 fremsat forslag til en rådshenstilling med titlen 'rådshenstilling om en tilstrækkelig minimumsindkomst, som sikrer aktiv inklusion'. Forslaget har til formål at understøtte medlemslandenes indsatser for at sikre et stærkt socialt sikkerhedsnet, der fremmer social inklusion og bekæmper fattigdom.

Forslaget opfordrer medlemslandene til at have sociale ydelser og aktive arbejdsmarkedspolitikker, som sikrer, at enhver har adgang til et værdigt liv med mulighed for at blive (re)integreret på arbejdsmarkedet, hvis man er i stand til at arbejde. Forslaget indeholder bl.a. anbefalinger om, hvordan medlemslandene kan sikre: Tilstrækkelige niveauer for sociale ydelser; at de støtteberettigede nemt kan tilgå de ydelser, de er berettiget til; at medlemslandene har en aktiv arbejdsmarkedspolitik, som kan hjælpe borgere i job, og som bevarer incitamentet til at arbejde, og at myndigheder og interessenter, der beskæftiger sig med indretningen af minimumsindkomstordninger og arbejdsformidling, koordinerer med hinanden og har tilstrækkelig kapacitet.

Rådshenstillingen er ikke bindende og har derfor ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

Regeringen anerkender behovet for at sikre stærke sociale sikkerhedsnet, som gør det muligt for alle borgere at have en minimumsindkomst, der er tilstrækkelig til at leve et værdigt liv. Dertil er det væsentligt, at forslaget indeholder anbefalinger om aktiv beskæftigelsespolitik, og om hvordan man kan udforme sociale sikkerhedssystemer, som sikrer incitamentet til at arbejde. Det er vigtigt for regeringen, at forslaget fuldt ud respekterer arbejdsmarkedets parters autonomi og medlemslandenes kompetence til at indrette nationale sociale beskyttelsessystemer og fastsætte niveauer for sociale ydelser.

2. Baggrund

Kommissionen har ved COM (2022) 490 af 28. september 2022 fremlagt forslag til en rådshenstilling om minimumsindkomst med titlen 'rådshenstilling om en tilstrækkelig minimumsindkomst, som sikrer aktiv inklusion'. Dansk sprogversion af forslaget er modtaget den 21. oktober 2022.

Henstillingen følger op på rådskonklusionerne fra december 2020 om styrket minimumsindkomstbeskyttelse til bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse under og efter Covid-19 pandemien. Henstillingen skal ses som en modernisering af EU's eksisterende politiske ramme, så denne indbefatter sikring af minimumsindkomstydelser og aktiveringsforanstaltninger med særlig fokus på arbejdsmarkedsdeltagelse og sociale støttetjenester, samtidig med at de sociale beskæftigelsessystemer på nationalt niveau bevares. Rammen består af Rådets henstilling 92/441/EØF om fælles kriterier i forbindelse med sikring af tilstrækkelige indtægter og ydelser fra socialbeskyttelsesordninger og Kommissionens henstilling 2008/867/EF om aktiv integration af mennesker, som står uden for arbejdsmarkedet.

Kommissionen fremhæver, at fattigdom og social eksklusion vedbliver med at være en stor udfordring i EU, og at der derfor er behov for at sikre bedre konvergens i retning af veltilrettelagte, tilstrækkelige minimumsindkomstordninger til at styrke det indre markeds sociale dimension, fremme retfærdighed, hæve de sociale standarder og styrke solidariteten i EU.

Rådshenstillingen skal desuden ses i sammenhæng med Kommissionens handlingsplan for den europæiske søjle af sociale rettigheder. Det gælder særligt målet om at reducere antallet af borgere, der trues af fattigdom eller social eksklusion med mindst 15 millioner, og målet om at opnå en 78 pct. beskæftigelse for de 20-64 årige inden 2023.

Retsgrundlaget for forslaget findes i artikel 153 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF).

3. Formål og indhold

Forslagets formål er at understøtte medlemslandenes indsatser for at sikre et stærkt socialt sikkerhedsnet, der fremmer social inklusion og bekæmper fattigdom. Forslaget skal bidrage til, at medlemslandene har sociale ydelser og aktive arbejdsmarkeds politikker, som sikrer, at enhver har adgang til et liv i værdighed med mulighed for at blive (re)integreret på arbejdsmarkedet, hvis man er i stand til at arbejde.

Kommissionen foreslår, at medlemsstaterne fastsætter niveauer for indkomststøtte gennem en gennemsigtig og robust metode, som bør reflektere husstandens samlede indkomstkilder, specifikke behov, indkomsten for en lav- eller mindstelønsmodtager, den generelle levestandard, købekraften og prisniveauet. Landenes indkomststøtte bør sikre, at personer, som ikke har tilstrækkelige midler, har en indkomst, som svarer til mindst én af følgende:

- a) den nationale fattigdomsrisikotærskel;
- b) den økonomiske værdi af nødvendige varer og tjenesteydelser, herunder tilstrækkelig ernæring, bolig, sundhedspleje og basale tjenesteydelser i overensstemmelse med nationale definitioner; eller

- c) andre niveauer svarende til niveauerne, der er omhandlet i litra a) eller b), som er fastsat ved national lov eller praksis.

Det tilstrækkelige niveau for indkomststøtte bør opnås inden udgangen af 2030. Medlemslandene bør årligt gennemgå og, hvor relevant, justere niveauet for indkomststøtte for at sikre tilstrækkeligheden heraf. For at fremme kvinder og unge voksnes økonomiske uafhængighed bør indkomststøtten kunne gives til enkelte medlemmer af husstanden.

Medlemslandene anbefales desuden at sikre, at alle personer, som ikke har tilstrækkelige midler, er dækket af en minimumsindkomst, som er fastsat i lovgivning. Lovgivningen bør specificere:

- Gennemsigtige og ikke-diskriminerende kriterier for støtteberettigelse, som sikrer adgang til minimumsindkomst for unge voksne, uanset om de har en permanent adresse eller ej, og at det juridiske opholdskrav er proportionelt;
- Behovstestede tærskler, som afspejler levestandarden i en medlemsstat for forskellige størrelser og typer af husstande, og som tager højde for andre typer af indkomster og aktiver på en forholdsmæssig måde;
- Den nødvendige tid til at behandle en ansøgning om indkomststøtte; ansøgninger skal besvares inden for 30 dage;
- Overskuelige, upartiske og gratis klageprocedurer, som personer, som ikke har tilstrækkelige midler, er informeret om og nemt kan tilgå;
- Mekanismer der sikrer, at minimumsindkomstydelser reagerer på socioøkonomiske kriser, fx gennem midlertidig lempelse af kriterierne for støtteberettigelse eller forlængelse af ydelsers varighed.

Forslaget opfordrer også medlemslandene til at fremme fuld udnyttelse af minimumsindkomstydelser ved at:

- Reducere de administrative byrder gennem simplificering af ansøgningsprocedurer, rådgivning og tilvejebringelse af både digitale og ikke-digitale værktøjer;
- Sikre nem adgang til gratis og brugervenlig information om rettigheder og forpligtelser relateret til minimumsindkomstydelser;
- Proaktivt tilskynde personer, som ikke har tilstrækkelige midler, til at gøre brug af de ydelser, de er berettiget til;
- Tage foranstaltninger for at tackle stigmatisering og ubevidst bias relateret til fattigdom og social eksklusion;
- Regelmæssigt at vurdere niveauet af manglende udnyttelse af ydelser og aktiveringstiltag og identificere hindringer og iværksætte afhjælpende tiltag.

Derudover anbefales medlemslandene at føre en aktiv arbejdsmarkedspolitik, som fjerner hindringer for at komme ind på og forblive på arbejdsmarkedet, og som fremmer kvalitetsbeskæftigelse, incitament til at arbejde, og som tackler fattigdom blandt beskæftigede, sort arbejde og arbejdsmarkedssegmentering. Til det formål bør medlemslandene:

- Sikre, at aktiveringskravene giver tilstrækkelige incitamenter til at arbejde, samtidig med at de er gradvise og proportionale;
- Forbedre investeringer i menneskelig kapital gennem uddannelse og opkvalificering, særligt for lavt uddannede eller personer med forældede færdigheder;
- Gøre det muligt at kombinere indkomststøtte med lønarbejde; sørge for en progressiv udfasning af indkomststøtte og at bevare retten til indkomststøtte under prøvetid, praktikophold og kort, uregelmæssigt arbejde;
- Regelmæssigt at vurdere incitamenterne i skatte- og ydelsessystemerne;
- Støtte arbejdsmulighederne i sektoren for den sociale økonomi, herunder ved at tilbyde praktisk arbejds erfaring;
- Lette overgangen til beskæftigelse gennem foranstaltninger rettet mod arbejdsgivere, fx rekrutteringsincitamenter, rådgivning- og mentorordninger og fremme af jobfastholdelse- og avancement.

Medlemslandene anbefales desuden, at:

- Sikre effektiv adgang til støttetjenester i overensstemmelse med kvalitetsprincipperne, der er fastlagt i Den Frivillige Europæiske Kvalitetsramme for Sociale Tjenester;
- Sikre kontinuerlig adgang til essentielle tjenester, herunder energi
- Adressere finansielle og ikke-finansielle hindringer for effektiv adgang til støtte- og essentielle tjenester.

For at imødegå hindringer for personer, som ikke har tilstrækkelige midler, til social inklusion eller beskæftigelse bør medlemslandene udvikle en individualiseret tilgang og koordinere leveringen af tjenesteydelser. Derfor bør medlemslandene udføre en behovsvurdering, der undersøger hindringerne for social inklusion og beskæftigelse, og som identificerer de nødvendige tjenesteydelser for at adressere disse hindringer. På den baggrund bør medlemslandene sørge for, at der senest tre måneder efter modtagelsen af minimumsindkomstydelse foreligger en inklusionsplan (jobplan), som:

- 1) Fastlægger målsætninger og tidsfrister;
- 2) Indeholder en støttepakke skræddersyet til individuelle behov, som omfatter aktive arbejdsmarkedsforanstaltninger og/eller foranstaltninger til at fremme social inklusion;
- 3) Udpeger en sagsbehandler, som kan sikre kontinuerlig støtte og rettidige henvisninger til relevante tjenester, og som regelmæssigt overvåger implementeringen af jobplanen.

For langtidsledige personer, som ikke har tilstrækkelige midler, bør medlemslandene gennemgå og, om nødvendigt, tilpasse den eksisterende aftale om jobintegration i overensstemmelse med henstillingen om integration af langtidsledige på arbejdsmarkedet for at supplere denne med de ovennævnte elementer af inklusionsplanen.

For at sikre effektive og robuste sociale sikkerhedsnet på tværs af nationale, regionale og lokale niveauer opfordres medlemslandene til, at:

- Undgå huller, overlap og fragmentering af forskellige sociale ydelser og indsatser for at sikre sammenhængen herimellem;
- Styrke den operationelle kapacitet hos myndigheder med ansvar for indkomststøtte og arbejdsformidling, samt styrke deres samarbejde bl.a. gennem datadeling og mere integrerede tjenestemodeller;
- Styrke interessenter som arbejdsmarkedets parter, civilsamfundsorganisationer og regionale og lokale myndigheder, mhp. at styrke deres deltagelse i udformningen, gennemførelsen, monitoreringen og evalueringen af minimumsindkomstordninger;
- Sikre tilstrækkelig finansiering af sociale sikkerhedsnet, uden at det påvirker de offentlige finansers overordnede holdbarhed.

Medlemslande bør løbende overvåge og evaluere implementeringen af indkomststøttepolitikker og relaterede aktiveringstiltag, bl.a. ved at forbedre tilgængeligheden og kvaliteten af relevant data og foretage justeringer, som er nødvendige for at opnå målene. Medlemslandene bør hvert tredje år rapportere til Europa-Kommissionen om gennemførelsen af henstillingen; den første rapport skal formidle resultaterne af ovennævnte evaluering.

Under overholdelse af databeskyttelsesreglerne bør medlemslandene desuden udvikle mekanismer, der gør det muligt at følge op på personer, som ikke har tilstrækkelige midler, med hensyn til deres sociale inklusion eller overgang til beskæftigelse.

Ifølge forslaget bør Kommissionen, medlemslandene og komiteen for social beskyttelse (SPC) samarbejde om at etablere en ramme for monitoreringen. Monitoreringen af den nationale gennemførelse bør indgå som en del af det europæiske semester. SPC opfordres til regelmæssigt at gennemgå de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af henstillingen, i tæt samarbejde med Beskæftigelseskomiteen (EMCO) og PES-netværket (Public Employment Services). Kommissionen bør udarbejde en rapport til Rådet i 2032, som gør status over de foranstaltninger, der er taget som respons til henstillingen, og indvirkningen i forhold til at reducere fattigdom og social eksklusion og fremme beskæftigelse og opkvalificering.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant, da der ikke er tale om bindende lovgivning.

6. Gældende dansk ret

Det danske velfærdssystem er skattefinansieret og består af en række ydelser, der giver borgere mulighed for at få økonomisk hjælp fra det offentlige. Det omfatter blandt andet kontanthjælpsydelse, boligstøtte, det midlertidige børnetilskud, børne- og ungedyden, børnetilskud til enlige forsørgere, økonomisk fripladstilskud til dagtilbud, førtidspension og folkepension mv.

Hjælpen i kontanthjælpssystemet er subsidieret i forhold til alle andre former for hjælp. Med andre ord udgør kontanthjælpen det underste økonomiske sikkerhedsnet for personer, der ikke på anden vis kan skaffe det nødvendige til sig selv og sin familie.

Kravet om et økonomisk sikkerhedsnet er også fastsat i grundlovens §75, stk. 2, hvor det fremgår, at den, der ikke kan ernære sig eller sine, og hvis forsørgelse ikke påhviler nogen anden, er berettiget til hjælp af det offentlige, dog mod at underkaste sig de forpligtelser, som loven herom påbyder.

Kontanthjælpssystemet består af en række forskellige forsørgelsesydelse herunder kontanthjælp, uddannelseshjælp, selvforsørgelses- og hjemrejseydelse samt overgangsydelse. Det er en fælles betingelse for at opnå ret til hjælpen, at ansøgeren har været ude for ændringer i sine forhold som f.eks. sygdom, arbejdsløshed eller samlivsophør (social begivenhed), der bevirker, at personen ikke længere kan forsørge sig selv. Desuden skal ansøgeren blandt andet opholde sig lovligt i landet og må ikke have formue, der overstiger 10.000 kr. (20.000 kr. for ægtefæller).

Retten til kontanthjælp og uddannelseshjælp er betinget af opfyldelse af et opholdskrav og et beskæftigelseskrav. For at være berettiget skal en person have opholdt sig her i riget i 9 ud af de seneste 10 år, samt have haft ordinær beskæftigelse i en periode, der svarer til fuldtidsbeskæftigelse i 2 år og 6 måneder inden for de seneste 10 år. Opholds- og beskæftigelseskravet gælder ikke for EU-/EØS-borgere, i det omfang disse efter EU-retten er berettigede til hjælpen.

Kontanthjælp og uddannelseshjælp adskiller sig ved, at kontanthjælpen er rettet mod personer, der er fyldt 30 år eller som er under 30 og har en erhvervskompetencegivende uddannelse. Uddannelseshjælp er rettet mod personer under 30 år, som ikke har en erhvervskompetencegivende uddannelse.

Hvis man ikke opfylder opholds- og beskæftigelseskravet, der gælder for kontanthjælp og uddannelseshjælp, kan man i stedet modtage selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse.

Hjælp i kontanthjælpssystemet er som udgangspunkt en midlertidig hjælp til personer, der i en periode ikke er i stand til at forsørge sig selv. Derfor indeholder kontanthjælpssystemet også regler, der sikrer, at der er et økonomisk incitament til at tage ordinære timer på arbejdsmarkedet

Ud over forsørgelsesydelse kan modtagere af hjælp i kontanthjælpssystemet også være berettiget til yderligere hjælp i form af tilskud eller støtte.

Dels kan der ydes særlig støtte til ydelsesmodtagere med høje boligudgifter eller mange børn, og dels kan der ydes hjælp i særlige tilfælde, herunder til rimeligt begrundede enkeltudgifter.

Derudover udbetales der i perioden 2020-2023 midlertidigt børnetilskud, der er målrettet hjælp til børn af forældre i kontanthjælpssystemet. Det er en betingelse for at opnå ret til det midlertidige børnetilskud, at hjælpen er nedsat efter reglerne

om kontanthjælpsloftet, eller at man modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse. Derudover skal man forsørge eget barn i hjemmet.

Der findes desuden en række universale offentlige ydelser. De supplerende ydelser er f.eks. boligstøtte, børne- og ungeydelse, børnetilskud til enlige forsørgere og økonomisk fripladstilskud til dagtilbud.

Beskæftigelseslovgivningen bygger grundlæggende på et princip om ret og pligt. Det betyder, at hvis en person ikke kan forsørge sig selv og personen er ledig, har personen både ret til at få hjælp, men også pligt til fx at være aktivt jobsøgende og stå til rådighed for arbejdsmarkedet.

Der stilles i lovgivningen krav om, at kommunen afholder minimum fire samtaler og ét tilbud i jobcentret inden for de første seks måneders ledighed - derefter skal kommunen holde samtaler efter behov. Krav om ét tilbud gælder dog kun for modtagere af dagpenge, uddannelseshjælp og kontanthjælp inkl. modtagere af overgangsydelse, som ikke er omfattet af introduktionsprogrammet. Tilbud kan fx omfatte virksomhedspraktik, vejledning og opkvalificering mv.

7. Konsekvenser

Forslaget til rådshenstilling er ikke bindende og har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Kommissionens forslag er den 29. september 2022 sendt i høring hos EU-Specialudvalget for Arbejdsmarkedet og Sociale Forhold. Der indkom følgende høringsvar, som nedenfor gengives i deres fulde længde.

Fagbevægelsens Hovedorganisation

FH mener, at det er både relevant og vigtigt, at Kommissionen opfordrer medlemsstaterne til at tage initiativer til at minimere ulighed og bekæmpe fattigdom og dermed understøtte gennemførelsen af princip 14 i den europæiske søjle for sociale rettigheder og gennemførelsen af verdensmål 1 om fattigdom, verdensmål 8 om anstændige job og økonomisk vækst og verdensmål 10 om mindre ulighed.

FH er enig i flere af de udfordringer, Kommissionen fremhæver i rådshenstillingen, herunder mangler i dækningen af sociale ydelser, graden af fattigdom og social eksklusion samt manglende sammenhæng i beskæftigelsesrettede, sociale og helbredsmæssige tilbud, hvor der tages højde for individuelle behov.

Det er for FH vigtigt, at truslen om fattigdom og social eksklusion bliver fjernet, at der skabes robuste sociale sikkerhedsnet, der sikrer alle borgere et værdigt liv hele livet, at der arbejdes for at fremme ligestilling mellem kønnene, og at de borgere, der kan, får sikret en vej til beskæftigelse gennem uddannelse, aktivering og rummelige arbejdsmarkeder.

Det er afgørende for FH, at EU-initiativer om minimumsindkomster ikke kommer til at udgøre en glidebane for det danske velfærdssystem. FH mener ikke, at EU's fattigdomsbekæmpelses-initiativer skal forholde sig til områder, der er klokkeklar national kompetence.

FH er enig i de traktatfæstede bestemmelser i artikel 153 stk. 1c om, at EU udelukkende skal have en rolle i forhold til at 'støtte og supplere' de nationale indsatser ift. 'social beskyttelse og social sikring' gennem politisk rådgivning og styrke gensidig læring og formidling af resultater og god praksis på tværs medlemslandene.

Fra EU's side kan der dog arbejdes for at fremme opadgående konvergens under forudsætning af fuld respekt for parternes autonomi og EU's medlemsstaters nationale råderum, herunder muligheden for at bevare eksisterende systemer og regler.

Dansk Arbejdsgiverforening

Efter DA's opfattelse er Kommissionens forslag til rådshenstilling i sin helhed forankret i nogle hensigtsmæssige principper. Henstillingen lægger op til, at ydelsesniveauet i en minimumsindkomst skal sikre en rimelig levestandard i det enkelte land, men også at ydelsesniveauet skal bidrage til at fastholde og understøtte økonomiske incitamenter for deltagelse på arbejdsmarkedet.

I den forbindelse er det en central forudsætning, at ydelsesniveauet er klart mindre end de aftalte lønninger fastsat i overenskomsterne og også bidrager til at sikre incitamenter til at forsikre sig gennem såvel frivillige arbejdsløshedsforsikringsordninger som obligatoriske bidragspligtige ordninger.

Efter DA's vurdering er det ligeledes centralt, at der holdes fast i et hovedprincip om, at ydelserne er baseret på en behovsvurdering, og at denne vurdering er baseret på husstands niveau, således at et gensidigt forsørgelsesprincip kan fastholdes og udvides til ikke kun at gælde ægtefæller.

DA har ligeledes noteret sig, at Kommissionen lægger stor vægt på, at incitamenter til at arbejde ikke kun skal være en integreret del af ydelsessystemet, men at medlemslandene også skal føre en aktiv beskæftigelsesindsats over for alle ydelsesmodtagere, som potentielt kan arbejde. Det er DA's vurdering, at Danmark med de seneste lovændringer i forbindelse med det såkaldte serviceeftersyn af beskæftigelsesindsatsen har reduceret ambitionsniveauet i den aktive beskæftigelsesindsats. Danmark har f.eks. vedtaget regler, som lige akkurat lever op til de fælles EU-mål i Ungdomsgarantien om, at unge under 30 år skal sikres job, uddannelse eller et aktivt tilbud af god kvalitet senest efter 4 måneders ledighed.

DA finder, at det er centralt at anvende de redskaber i beskæftigelsesindsatsen, som på den mest omkostningseffektive måde bringer ledige og andre ydelsesmodtagere i job.

DA finder det problematisk, at Kommissionen i betragtning 21 lægger op til et generelt princip om, at ydelser (må læses som alle ydelser) skal reguleres i takt med inflationen. Et sådant princip vil udfordre den danske reguleringsmetode af forsørgerydelser og være en delvis genindførelse af en pristalsregulering.

DA finder det centralt, at Kommissionen fastslår, at hjemmelsgrundlaget lægger op til at forankre henstillingen inden for rammerne af den åbne koordineringsmetode, og at det eksplicit nævnes via henvisningen til artikel 153, at der ikke er hjemmel til at harmonisere området igennem lovgivning.

Det er, efter DA's vurdering, centralt, at der ikke samtidig med indførelse af en minimumsindkomst gives særlige rettigheder end de rettigheder, som er sædvanlige efter de almindelige regler. Endeligt vurderer DA, at det kan være uhensigtsmæssigt at gradbøje beskæftigelse ved at tale om "quality employment" (5) og "quality and sustainable employment". En stram fortolkning af begrebet "beskæftigelse" kan indebære en udelukkelse af det, som i Danmark betegnes som "småjob", og som er vigtige trædesten ind på arbejdsmarkedet, f.eks. i forbindelse med virksomhedspraktik.

Akademikerne

Akademikerne støtter en opfordring til EU medlemslande om at mindske fattigdom og social udstødelse i Europa og bakker op om målet om, at mindst 78 pct. af befolkningen i alderen 20-64 år skal være i beskæftigelse.

Akademikerne anerkender endvidere behovet for en særlig indsats for udsatte grupper i økonomiske nedgangstider.

I arbejdet med det europæiske semester følger EU-Kommissionen medlemslandenes indsatser og reformarbejde vedr. arbejdsmarkedsregulering tæt, men selve indretningen af velfærdsydelser og niveauerne for disse ydelser bør forblive et medlemsstatsanliggende.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ventes generelt at være bred opbakning til forslaget blandt EU's medlemslande. Dette skyldes at bl.a. den usikre økonomiske situation som følge af Covid-19 og de aktuelle udfordringer med stigende energipriser, som understreger behovet for effektive sociale beskyttelsessystemer og sikkerhedsnet.

Det kan forventes, at flere medlemslande vil give udtryk for, at der skal tages højde for de nationale sociale beskyttelsessystemer og national kompetence på området.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen anerkender det vigtige i at sikre stærke sociale sikkerhedsnet, som gør det muligt for alle borgere at have en minimumsindkomst, der er tilstrækkelig til at leve et værdigt liv. Dertil er det vigtigt, at forslaget indeholder anbefalinger om aktiv beskæftigelsespolitik, og om hvordan medlemslandene kan udforme sociale sikkerhedssystemer, der sikrer incitamenter til at arbejde.

Regeringen vil arbejde for, at forslaget respekterer medlemslandenes autonomi i forhold til at indrette nationale sociale beskyttelsessystemer og fastsætte niveauer for sociale ydelser. Regeringens holdning er, at Danmark allerede har et eksisterende og robust socialt sikkerhedsnet, som gør det muligt for alle borgere, herunder de mest socialt udsatte, at have en minimumsindkomstydelse til at understøtte sig selv. Samtidig har vi et beskæftigelsessystem, der sikrer incitamenter til at arbejde,

og som kan bistå borgere med at finde arbejde. Det er vigtigt, at der er mekanismer til at sikre tilstrækkelige niveauer for sociale ydelser; men forslaget må ikke påvirke medlemslandenes autonomi eller kompetence til selv at udforme disse mekanismer.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.